

QUARTZ INEO MC3 5W-30

SAUGOS
DUOMENŲ
LAPAS
Nr. : 35940

ankstesnės peržiūros data : 2022/01/28

1 SKIRSNIS. Medžiagos arba mišinio ir bendrovės arba įmonės identifikavimas

1.1 Produkto identifikatorius

Produkto pavadinimas : QUARTZ INEO MC3 5W-30

1.2 Medžiagos ar mišinio nustatyti naudojimo būdai ir nerekomenduojami naudojimo būdai

Įvardyti naudojimo būdai
Variklių alyva

1.3 Išsami informacija apie saugos duomenų lapo teikėją

TotalEnergies Lubrifiants
562 Avenue du Parc de L'île
92029 Nanterre Cedex FRANCE
Tél: +33 (0)1 41 35 40 00
Fax: +33 (0)1 41 35 84 71
rm.msds-lubs@totalenergies.com

TotalEnergies Marketing Polska sp. z o.o.
Al. Jana Pawła II 80
00-175 Warszawa, Polska
Tel: +48 22 481 94 00
Fax: +48 22 481 94 01
ms.pl_reach@totalenergies.com

Kontaktiniai

H.S.E

1.4 Pagalbos telefono numeris

Nacionalinis patariamasis organas/Apsinuodijimų kontrolės Ir informacijos biuras

Telefono numeris : Apsinuodijimų informacijos biuras : (+370) 687 53378 ar (+370) 5 2362052

Tiekėjas

Telefono numeris : Pagalbos telefonas: +44 1235 239670

2 SKIRSNIS. Galimi pavojai

2.1 Medžiagos ar mišinio klasifikavimas

Produkto apibrėžimas : Mišinys

Klasifikacija vadovaujantis Reglamentu (EK) Nr. 1272/2008 (CLP/GHS)

Neklasifikuota.

Remiantis 1272/2008 Reglamentu (EB) su papildymais produktas nepriskiriamas pavojingoms medžiagoms.
Smulkesnės informacijos apie poveikį sveikatai ir simptomus žr. 11-me skyriuje.

2.2 Ženklavimo elementai

- Signalinis žodis** : Nėra.
- Pavojingumo frazės** : Nėra žinoma jokio žymaus poveikio ar kritinio pavojingumo.
- Atsargumo frazės**
- Prevencinės** : Netaikoma.
- Atoveikis** : Netaikoma.
- Sandėliavimas** : Netaikoma.
- Šalinimas** : Netaikoma.
- Papildomi etiketės elementai** : Saugos duomenų lapą galima gauti paprašius.
- XVII Priedas - Tam tikrų pavojingų cheminių medžiagų, jų mišinių ir gaminių gamybos, teikimo rinkai ir naudojimo apribojimai** : Netaikoma.

2.3 Kiti pavojai

Šiame mišinyje nėra jokių cheminių medžiagų, kurių koncentracija $\geq 0,1$ % įvertinta kaip PBT arba vPvB. Šiame produkte nėra jokios medžiagos, kurios koncentracija yra lygi arba didesnė kaip 0,1 % masės ir kuri dėl savo endokrininę sistemą ardančių savybių įtraukta į sąrašą, sudarytą pagal REACH reglamento 59 straipsnio 1 dalį, arba medžiagos, kuri pagal Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2017/2100 arba Komisijos reglamente 2018/605 nustatytus kriterijus pasižymi endokrininę sistemą ardančiomis savybėmis.

Kiti neklasifikuojami pavojai : Pavojus paslysti ant išpilto produkto.

3 SKIRSNIS. Sudėtis arba informacija apie sudedamąsias dalis

3.2 Mišiniai : Mišinys

Gaminys/medžiaga	Identifikatoriai	% (m/m)	Klasifikacija	Savitoji koncentracija ribos, M faktoriai ir ŪT!	Tipas
distiliatas (nafta), hidrintas turintis parafinų sunkusis	REACH #: 01-2119484627-25 EB: 265-157-1 CAS: 64742-54-7 Indeksas: 649-467-00-8	≥ 25 - ≤ 50	Asp. Tox. 1, H304	-	[1] [2]
mišinys: C7-9-alkil-3-(3,5-di-trans-butil-4-hidroksifenil) propanoato izomerų	REACH #: 01-0000015551-76 EB: 406-040-9 CAS: 125643-61-0 Indeksas: 607-530-00-7	≤ 3	Aquatic Chronic 4, H413 Pilnas pirmiau nurodytų H teiginių tekstas pateiktas 16 skyriuje.	-	[1]

Papildoma informacija : Mineralinis aliejus iš naftos. Gaminyje yra mineralinės alyvos su mažiau nei 3 proc. DMSO ekstrakto, matuojant pagal IP 346.

Pagal šiuo metu tiekėjo turimą informaciją produkte nėra papildomų sudėtinių medžiagų, kurios naudojamomis koncentracijomis būtų klasifikuojamos kaip pavojingos sveikatai ar aplinkai, būtų priskiriamos patvarioms, linkusioms akumuliuotis ir toksinėms medžiagos (PBTs), ar labai patvarioms ir stipriai gyvuose audiniuose besikaupiančioms medžiagos (vPvBs), todėl šiame skyriuje duomenų apie tai pateikti nereikia.

Tipas

[1] Medžiaga, klasifikuojama kaip pavojinga sveikatai ar aplinkai

[2] Medžiaga, kurios poveikis darbo vietoje yra ribojamas

Leidžiamo poveikio darbo vietoje ribos, jei tokios yra, išvardytos 8-me skyriuje.

4 SKIRSNIS. Pirmosios pagalbos priemonės

4.1 Pirmosios pagalbos priemonių aprašymas

- Patekimas į akis** : Tuoj pat skalaukite akis dideliu vandens kiekiu, retkarčiais pakeldami akių viršutinį ir apatinį vokus. Patikrinkite, ar yra kontaktiniai lęšiai; jei yra – išimkite juos. Atsiradus dirginimui, kreipkitės medicininės pagalbos.
- Įkvėpus** : Išnešti nukentėjusį į gryną orą; jam būtina ramybė ir padėtis, leidžianti laisvai kvėpuoti. Atsiradus simptomams, kreipkitės medicininės pagalbos.
- Susilietimas su oda** : Kruopščiai nuplaukite odą muilu ir vandeniu arba naudokitės pripažinta odos valymo priemone. Nusivilkite suterštus drabužius ir nusiaukite. Atsiradus simptomams, kreipkitės medicininės pagalbos.
- Nurijimas** : Išskalaukite burną vandeniu. Prarijus medžiagą, jei apsinuodijęs asmuo yra sąmoningas, duokite jam po truputį gerti vandens. Nesukelkite vėmimo, nebent taip būtų nurodęs medicinos personalas. Atsiradus simptomams, kreipkitės medicininės pagalbos.
- Pirmąją pagalbą teikiančių asmenų apsaugos priemonės** : Negalima imtis jokių veiksmų, jei tai kelia pavojų personalui ir neturint tam tinkamo paruošimo.

4.2 Svarbiausi simptomai ir poveikis (ūmus ir uždelstas)

Viršytos ekspozicijos požymiai/simptomai

- Patekimas į akis** : Jokių specialių duomenų nėra.
- Įkvėpus** : Jokių specialių duomenų nėra.
- Susilietimas su oda** : Poveikio sukelti simptomai gali būti tokie:
dirginimas
sausumas
trūkinėjimas
- Nurijimas** : Jokių specialių duomenų nėra.

4.3 Nurodymas apie bet kokios neatidėliotinos medicinos pagalbos ir specialaus gydymo reikalingumą

- Pastabos gydytojui** : Gydysite simptomiškai. Jei prarijote ar įkvėpėte didelį kiekį, nedelsdami kreipkitės į apsinuodijimų gydymo specialistą.
- Ypatingos procedūros** : Specifinio gydymo nėra.

5 SKIRSNIS. Priešgaisrinės priemonės

5.1 Gesinimo priemonės

- Tinkamos gesinimo priemonės** : Naudokite sausu chemikalus, CO₂, putas ar purškite vandeniu.
- Netinkamos gesinimo priemonės** : Nenaudokite vandens srovės.

5.2 Specialūs medžiagos ar mišinio keliami pavojai

- Medžiagos ar mišinio keliami pavojai** : Ugnyje ar įkaitinus padidėja slėgimas, ir konteineris gali sprogti.
- Pavojingi užsiliepsnoojantys produktai** : anglies monoksidas
anglies dioksidas
azoto oksidai
fosforo oksidai
sieros oksidai
Hydrogen sulfide
Merkaptanai
Zinc oxides

5.3 Patarimai gaisrininkams

- Specialūs apsauginiai veiksmai ugniagesiams** : Kilus gaisrui, skubiai evakuokite visus žmones iš incidento vietos. Negalima imtis jokių veiksmų, jei tai kelia pavojų personalui ir neturint tam tinkamo paruošimo.
- Speciali apsauginė įranga gaisro gesintojams** : Gaisrininkai privalo naudotis atitinkama apsaugos įranga ir autonominiu kvėpavimo aparatu (SCBA) su visą veidą dengiančia kauke, užtikrinančią teigiamą slėgį. Europos standartą EN 469 atitinkantys gaisrininkų drabužiai (įskaitant šalmus, apsauginius batus ir pirštines) užtikrins bazinį apsaugos lygį cheminių medžiagų avarijose.

6 SKIRSNIS. Avarijų likvidavimo priemonės

6.1 Asmens atsargumo priemonės, apsaugos priemonės ir skubios pagalbos procedūros

- Neteikiantiems pagalbos darbuotojams** : Negalima imtis jokių veiksmų, jei tai kelia pavojų personalui ir neturint tam tinkamo paruošimo. Evakuokite žmones iš gretimų plotų. Neleiskite įeiti pašaliniam ir apsaugos priemonių nenaudojančiam personalui. Nelieskite ir nevaikščiokite po pralietą medžiagą. Naudokite tinkamas asmenines apsaugines priemones.
- Pagalbos teikėjams** : Jei tvarkant išsiliejusią medžiagą reikalingi specialūs drabužiai, atsižvelkite į visą 8 skirsnyje pateiktą informaciją apie tinkamas ir netinkamas medžiagas. Taip pat žiūrėkite informaciją, pateiktą skyrelyje „Neteikiantiems pagalbos darbuotojams“.

6.2 Ekologinės atsargumo priemonės

- : Sekite, kad išpilta medžiaga nepasklistų į aplinką, kad nepatektų į gruntą, paviršiaus vandentakius, nutekamuosius bei kanalizacijos vamzdžius. Jei aplinka (kanalizacija, vandentakiai, dirva arba oras) buvo užteršta šiuo produktu, praneškite atitinkamoms valdžios institucijoms.

6.3 Izoliavimo ir valymo procedūros bei priemonės

- Nedidelis išsiliejimas** : Jei nerizikinga, sustabdykite nutekėjimą. Pašalinkite konteinerius iš išsiliejimo vietos. Jei tirpus vandenyje, praskieskite vandeniu ir nušluostykite. Pasirinktinai, jei tirpi vandenyje, absorbuokite sausa inertiška medžiaga ir patalpinkite į tinkamą atliekų šalinimo talpą. Šalinkite pagal sutartį su atliekų tvarkymo licenciją turinčiu rangovu.

Didelis išsiliejimas : Jei nerizikinga, sustabdykite nutekėjimą. Pašalinkite konteinerius iš išsiliejimo vietos. Neleiskite patekti į nutekamuosius vamzdžius, vandentakius, rūsius ar uždaras patalpas. Nuplaukite išsiliejusią medžiagą į uždara nuotekų valymo sistemą arba elkitės kaip toliau nurodyta. Sutabdykite ir surinkite išsiliejusią medžiagą nedegiomis sugeriančiomis medžiagomis, pvz., smėliu, žeme, vermikulitu, diatomitine žeme ir supilkite į konteinerį, kad ji vėliau, laikantis vietos taisyklių, būtų sunaikinta. Šalinkite pagal sutartį su atliekų tvarkymo licenciją turinčiu rangovu.

6.4 Nuoroda į kitus skirsnius : Avarinės pagalbos kontaktinė informacija pateikta 1 skirsnyje. Informacija apie tinkamas asmenines apsaugines priemones pateikta 8 skirsnyje. Papildoma informacija apie atliekų tvarkymą pateikta 13 skirsnyje.

7 SKIRSNIS. Tvarkymas ir sandėliavimas

7.1 Su saugiu tvarkymu susijusios atsargumo priemonės

Apsaugos priemonės : Naudokite tinkamas asmens apsaugos priemones (8-as skyrius).

Patarimas dėl bendros darbo higienos : Plote, kur naudojama, saugoma ir apdorojama ši medžiaga turi būti draudžiama valgyti, gerti ir rūkyti. Prieš valgydami, gerdami ir rūkydami darbuotojai privalo plauti rankas. Prieš įeidami į valgymui skirtas zonas, nusivilkite užterštus drabužius ir nusiimkite apsaugines priemones. Taip pat susipažinkite su 8 skirsnyje pateikta papildoma informacija apie higienos priemones.

7.2 Saugaus sandėliavimo sąlygos, įskaitant visus nesuderinamumus

Laikyti, vadovaujantis vietos taisyklėmis. Laikykite originalioje pakuotėje, apsaugotoje nuo tiesioginių saulės spindulių, sausoje, vėsioje ir gerai vėdinamoje patalpoje, atokiau nuo nesuderinamų medžiagų (žiūr. 10 dalį) bei maisto ir gėrimų. Iki naudojant konteinerius laikykite sandariai uždarytus ir užplombuotus. Konteinerius, kurie buvo atidaryti, reikia hermetiškai uždaryti ir laikyti vertikaliai, kad iš jų neišsiliėtų medžiaga. Nelaikykite pakuotėse be etikečių. Naudoti tinkamą pakuotę aplinkos taršai išvengti. Prieš tvarkydami ar naudodami paskaitykite 10 skyrių, kur nurodytos nesuderinamos medžiagos.

7.3 Konkretus galutinio naudojimo būdas (-ai)

Rekomendacijos : Nėra.

Pramonės sektoriui būdingi sprendimai : Nėra.

8 SKIRSNIS. Poveikio kontrolė/asmens apsauga

8.1 Kontrolės parametrai

Poveikio darbo vietoje ribos

Gaminys/medžiaga	Ribinės poveikio vertės
Distiliatas (nafta), hidrintas turintis parafinų sunkusis	Lietuvos Higienos Normos HN 23 (Lietuva, 7/2022). [tepalo rūkas, įskaitant dūmus] IPRD: 1 mg/m ³ 8 valandos. Forma: rūkas TPRD: 3 mg/m ³ 15 minutės. Forma: rūkas

Pavojinga (-ios) sudedamoji (-osios) dalis (-os), esanti (-os) UVCB, ir (arba) daugelį sudedamųjų dalių sudaranti medžiaga (-os), atitinkanti klasifikavimo kriterijus ir (arba) poveikio ribą (OEL)

Ribinė poveikio vertė nežinoma.

Rekomenduojamos monitoringo (stebėsenos) procedūros

: Jei šio produkto sudėtyje yra medžiagų, kurių poveikis turi būti ribojamas, gali reikėti atlikti personalo, darbo vietos oro ar biologinį monitoringą, siekiant nustatyti ventiliacijos ar kitų kontrolės priemonių efektyvumą ir/arba kvėpavimo apsaugos įrangos priemonių reikalingumą. Turi būti pateikta nuoroda į tokius stebėjimo standartus: Europos Standartas EN 689 (Darbo vietos oras. Įkvėpiamų chemikalų poveikio, lyginant su ribinėmis vertėmis, vertinimo rekomendacijos ir matavimo strategija) Europos Standartas EN 14042 (Darbo vietos oras. Cheminių ir biologinių veiksnių poveikio vertinimo metodikų taikymo ir naudojimo rekomendacijos) Europos Standartas EN 482 (Darbo vietos oras. Bendrieji cheminių medžiagų matavimo procedūrų atlikimo reikalavimai) Taip pat bus reikalaujama pateikti nuorodą į nacionalinius rekomendacinius dokumentus apie pavojingų medžiagų nustatymo metodus.

Patiriamasis OEL

: Mineralinės alyvos rūkas: USA: OSHA (PEL) TWA 5 mg/m³, NIOSH (REL) TWA 5 mg/m³, STEL 10 mg/m³, ACGIH (TLV) TWA 5 mg/m³ (labai rafinuotas)

DNEL/DMEL

Gaminys/medžiaga	Tipas	Poveikis	Vertė	Populiacija	Poveikis
Distiliatas (nafta), hidrintas turintis parafinų sunkius mišinys: C7-9-alkil-3-(3,5-di-trans-butyl-4-hidroksifenil)propanoato izomerų	DNEL	Ilgalaikis Prarijus	0.74 mg/kg bw/parą	Bendroji populiacija	Sisteminis
	DNEL	Ilgalaikis Susilietus su oda	0.97 mg/kg bw/parą	Darbininkai	Sisteminis
	DNEL	Ilgalaikis Įkvėpus	1.19 mg/m ³	Bendroji populiacija	Vietinis
	DNEL	Ilgalaikis Įkvėpus	2.73 mg/m ³	Darbininkai	Sisteminis
	DNEL	Ilgalaikis Įkvėpus	5.58 mg/m ³	Darbininkai	Vietinis
	DNEL	Ilgalaikis Prarijus	0.16 mg/kg bw/parą	Bendroji populiacija	Sisteminis
	DNEL	Ilgalaikis Susilietus su oda	0.22 mg/kg bw/parą	Darbininkai	Sisteminis
	DNEL	Ilgalaikis Susilietus su oda	0.33 mg/kg bw/parą	Bendroji populiacija	Sisteminis
	DNEL	Ilgalaikis Įkvėpus	0.74 mg/m ³	Bendroji populiacija	Sisteminis
	DNEL	Ilgalaikis Įkvėpus	2.33 mg/m ³	Darbininkai	Sisteminis
	DNEL	Trumpalaikis Susilietus su oda	20 mg/kg bw/parą	Darbininkai	Sisteminis
	DNEL	Trumpalaikis Prarijus	50 mg/kg bw/parą	Bendroji populiacija	Sisteminis
	DNEL	Trumpalaikis Susilietus su oda	50 mg/kg bw/parą	Bendroji populiacija	Sisteminis
	DNEL	Trumpalaikis Įkvėpus	875 mg/m ³	Bendroji populiacija	Sisteminis
	DNEL	Trumpalaikis Įkvėpus	1750 mg/m ³	Darbininkai	Sisteminis
	DNEL	Ilgalaikis Susilietus su oda	0.006 mg/cm ²	Darbininkai	Vietinis
	DNEL	Trumpalaikis Susilietus su oda	1 mg/cm ²	Darbininkai	Vietinis
	DNEL	Trumpalaikis Susilietus su oda	8.33 mg/cm ²	Bendroji populiacija	Vietinis

PNEC

Produkto/ingrediento pavadinimas	Aplinkos apibūdinimas	Pavadinimas	Metodo apibūdinimas
Distiliatas (nafta), hidrintas turintis parafinų sunkusis mišinys: C7-9-alkil-3-(3,5-di-trans-butyl-4-hidroksifenil)propanoato izomerų	Antrinis apsinuodijimas	9.33 mg/kg	-
	Šviežias vanduo	0.01 mg/l	-
	Jūros vanduo	0.001 mg/l	-
	Gėlo vandens nuosėdos	0.37 mg/kg dwt	-
	Jūros vandens nuosėdos	0.037 mg/kg dwt	-
	Dirvožemis	3.16 mg/kg	-
	Nuotekų valymo įrenginiai	10 mg/l	-

8.2 Poveikio kontrolė

Atitinkamos techninio valdymo priemonės : Geros bendrosios ventiliacijos turėtų pakakti kontroliuoti ore esančių teršalų poveikį darbuotojams.

Individualios apsaugos priemonės

- Higienos priemonės** : Pavartoję cheminius gaminius, prieš valgydami, rūkydami, naudodamiesi tualetu bei darbo laikotarpio pabaigoje plaukite rankas, dilbius ir veidą. Potencialiai užterštus drabužius reikia nusivilkti tam tikru būdu. Prieš naudodami išskalbkite suterštus drabužius. Užtikrinkite, kad šalia darbo vietos būtų įrengti akių plovimo įrenginiai ir saugos dušai.
- Akių ir (arba) veido apsauga** : ☒ Privaloma naudoti patvirtintą standartą atitinkančias akių apsaugos priemones, jei rizikos įvertinimas parodė kad tai yra būtina siekiant išvengti skysčio purslų, miglos, dujų ar dulkių poveikio. Jei galimas kontaktas, turi būti naudojama toliau nurodyta apsauga, išskyrus tuos atvejus, kai įvertinimo rezultatai nurodo aukštesnį apsaugos lygį: apsauginiai akiniai su šoniniais skydeliais. EN 166

Odos apsauga

- Rankų apsauga** : Jei rizikos įvertinimas parodė, kad tai yra reikalinga, dirbant su cheminiais produktais, visuomet būtina dėvėti atsparias chemikalams, nepralaidžias pirštines, atitinkančias aprobuotų standartų reikalavimams.
Angliavandeniliams atsparios pirštinės.
nitrilo kaučiukas
Fluorinta guma
Prašoma laikytis instrukcijų dėl prasissunkimo ir prasiskverbimo trukmės, kurias pateikia pirštinių tiekėjas. Taip pat atsižvelgti į specifines vietines sąlygas, kuriomis produktas yra naudojamas, įplovimų pavojų, įbrėžimus, kontakto trukmę.
Ilgesnio sąlyčio su produktu atveju rekomenduojama mėvėti pirštines, atitinkančias ISO 21420 ir EN 374 standartus, apsaugančias bent 480 minučių ir kurių storis yra bent 0,38 mm. Šie dydžiai yra tik rekomendacinio pobūdžio. Apsaugos lygis priklauso nuo pirštinių medžiagos, jų techninių savybių, atsparumo tvarkomiems chemikalams, tinkamo naudojimo ir keitimo dažnumo
- Kūno apsauga** : Prieš pradėdami dirbti su šiuo produktu, asmens apsaugos įranga kūnui turi būti parinkta, priklausomai nuo planuojamos vykdyti užduoties ir su ja susijusios rizikos, bei gautas specialisto patarimas.
- Kita odos apsauga** : Atsižvelgiant į atliekamą užduotį ir susijusius pavojus prieš pradėdami darbą su šiuo gaminiu reikia pasirinkti ir specialistas turi patvirtinti tinkamą avalinę ir papildomas odos apsaugos priemones.
- Kvėpavimo organų apsauga** : ☒ Nėra, esant normalioms vartojimo sąlygoms. Jei to negana, kad dulkių kiekis būtų palaikomas žemiau OEL, reikia dėvėti tam tinkamus respiratorius (A/P1 tipas).

Poveikio aplinkai kontrolė : Reikia tikrinti emisijas iš ventiliacijos arba darbo proceso įrangos, kad būtų užtikrintas jų atitiktikimas aplinkosaugos teisės aktų reikalavimams. Kai kuriais atvejais, siekiant sumažinti emisiją iki priimtino lygio, gali tekti įrengti garų plautuvus, filtrus ar modifikuoti darbo proceso įrangą.

9 SKIRSNIS. Fizinės ir cheminės savybės

Visų savybių matavimo sąlygos yra standartinės temperatūros (20 ° C / 68 ° F) ir slėgio (1013 hPa), jei nenurodyta kitaip.

9.1 Informacija apie pagrindines fizines ir chemines savybes

Išvaizda

Fizikinė būsena	: Skystis. [skaidrus]
Spalva	: Geltonas.
Kvapas	: Savybės.
Kvapo atsiradimo slenkstis	: Nėra.
pH	: Netaikoma.  Product is non-soluble (in water).
Lydimosi/užšalimo temperatūra	:  Technškai neįmanoma išmatuoti
Pradinė virimo temperatūra ir virimo temperatūros intervalas	:  316°C [ISO 3405]
Pliūpsnio temperatūra	: Atviros talpos: >220°C [Klyvlendo atvirasis indas (COC)]
Garavimo greitis	: Nėra.
Degumas	:  Netaikoma.
Viršutinė ir apatinė sprogumo ribos	:  Žemutinis: 0.9% [ASTM E 681] VIRŠUTINIS: 7% [ASTM E 681]
Garų slėgis	:  0.013 kPa [kambario temperatūra] [ASTM D 5191] Netaikoma. [50°C]
Garų tankis	:  2 [Oras = 1]
Santykinis tankis	:  0.85 [ISO 12185]
Tankis	:  0.85 g/cm³ [15°C] [ISO 12185]
Tirpumas	:

Media	Rezultatas
 vandens	Netirpstanti

Tirpumas vandenyje	:  0.84 g/l
Maišosi su vandeniu	: Ne.
Pasiskirstymo koeficientas: n-oktanolis/vanduo	: Netaikoma.
Savaiminio užsidegimo temperatūra	:  220°C [ASTM E 659]
Skilimo temperatūra	:  Netaikoma.
Klampa	:  Kinematinis (40°C): 70 mm²/s [ASTM D 445]
<u>Dalelių charakteristikos</u>	
Vidutinis dalelių dydis	: Netaikoma.

9.2 Kita informacija

Takumo taškas	:  39°C (-38.2°F)
---------------	--

10 SKIRSNIS. Stabilumas ir reaktingumas

- 10.1 Reaktingumas** : Specialių bandymų duomenų apie šio gaminio ar jo ingredientų reaktyvumą nėra.
- 10.2 Cheminis stabilumas** : Stabilus, jeigu laikomasi rekomenduojamų saugojimo ir naudojimo sąlygų (žr. Skyrių 7).
- 10.3 Pavojingų reakcijų galimybė** : Normaliomis laikymo ir naudojimo sąlygomis pavojingos reakcijos nevyksta.
- 10.4 Vengtinios sąlygos** :  Laikyti atokiau nuo šilumos šaltinių, karštų paviršių, žiežirbų, atviros liepsnos arba kitų degimo šaltinių. Nerūkyti.
- 10.5 Nesuderinamos medžiagos** : Stiprūs oksidatoriai
- 10.6 Pavojingi skilimo produktai** :  anglies monoksidas
anglies dioksidas
azoto oksidai
fosforo oksidai
sieros oksidai
Hydrogen sulfide
Merkaptanai
Zinc oxides

11 SKIRSNIS. Toksikologinė informacija

11.1 Informacija apie pavojų klases, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 1272/2008

Ūmus toksiškumas

Gaminys/medžiaga	Rezultatas	Rūšys	Dozė	Poveikis	Testas
 Distiliatas (nafta), hidrintas turintis parafinų sunkiusis	LC50 Įkvėpus Dulkės ir rūkas	Žiurkė - Vyras, Moteris	>5 mg/l	4 valandos	OECD 403 Analogijos principu
	LD50 Susilietus su oda	Triušis - Vyras, Moteris	>5000 mg/kg	-	OECD 402 Analogijos principu
	LD50 Prarijus	Žiurkė - Vyras, Moteris	>5000 mg/kg	-	OECD 401 Analogijos principu
mišinys: C7-9-alkil-3-(3,5-di-trans-butil-4-hidroksifenil) propanoato izomerų	LD50 Susilietus su oda	Žiurkė	>2000 mg/kg	-	OECD 402
	LD50 Prarijus	Žiurkė	>2000 mg/kg	-	OECD 401

Išvada/santrauka : Pagal turimus duomenis klasifikacijos kriterijaus neatitinka.

Ūmaus toksiškumo įvertinimas

/A

Sudirginimas/ėsdinimas

Gaminys/medžiaga	Rezultatas	Rūšys	Rezultatas	Poveikis	Testas
mišinys: C7-9-alkil-3-(3,5-di-trans-butil-4-hidroksifenil) propanoato izomerų	Akys - Junginės pabrinkimas	Triušis	0	-	OECD 405
	Oda - Pabrinkimas	Triušis	0	4 valandos	OECD 404

Išvada/santrauka

Oda : Pagal turimus duomenis klasifikacijos kriterijaus neatitinka.

Akys : Pagal turimus duomenis klasifikacijos kriterijaus neatitinka.

Kvėpavimo : Pagal turimus duomenis klasifikacijos kriterijaus neatitinka.

Jautrinimas

Gaminys/medžiaga	Poveikio būdas	Rūšys	Rezultatas
mišinys: C7-9-alkil-3-(3,5-di-trans-butil-4-hidroksifenil) propanoato izomerų	odą	Jūrų kiaulytė	Nejautrinantis

Išvada/santrauka

Oda : Pagal turimus duomenis klasifikacijos kriterijaus neatitinka. Vienos ar kelių nurodytoje sudėtyje esančių sudedamųjų dalių tiekėjas patvirtina, kad šios sudedamosios dalys ir (arba) panašūs mišiniai, jeigu naudojami esamos koncentracijos, nepriskiriami pavojingoms medžiagoms Sudėtyje yra jautrinanti medžiaga Gali sukelti alerginę reakciją.

Kvėpavimo : Pagal turimus duomenis klasifikacijos kriterijaus neatitinka.

Mutageniškumas

Gaminys/medžiaga	Testas	Eksperimentas	Rezultatas
mišinys: C7-9-alkil-3-(3,5-di-trans-butil-4-hidroksifenil) propanoato izomerų	OECD 471	Eksperimentas: In vitro Objektas: Bakterijos	Neigiamas
	OECD 473	Eksperimentas: In vitro Objektas: Žinduolis - gyvūnas Ląstelė: Somatinė	Neigiamas
	OECD 474	Eksperimentas: In vivo Objektas: Žinduolis - gyvūnas Ląstelė: Somatinė	Neigiamas

Išvada/santrauka : Pagal turimus duomenis klasifikacijos kriterijaus neatitinka.

Kancerogeniškumas

Išvada/santrauka : Pagal turimus duomenis klasifikacijos kriterijaus neatitinka.

Toksiškumas reprodukcijai

Gaminys/medžiaga	Toksiškumas nėščioms patelėms	Fertilumas	Vystymosi toksinas	Rūšys	Dozė	Poveikis
mišinys: C7-9-alkil-3-(3,5-di-trans-butil-4-hidroksifenil) propanoato izomerų	-	Neigiamas	Neigiamas	Pelė - Vyras, Moteris	Prarijus	-
	-	-	-	Triušis	Prarijus	-

Išvada/santrauka : Pagal turimus duomenis klasifikacijos kriterijaus neatitinka.

Teratogeniškumas

Išvada/santrauka : Pagal turimus duomenis klasifikacijos kriterijaus neatitinka.

STOT (vienkartinis poveikis)

Išvada/santrauka : Pagal turimus duomenis klasifikacijos kriterijaus neatitinka.

STOT (kartotinis poveikis)

Išvada/santrauka : Pagal turimus duomenis klasifikacijos kriterijaus neatitinka.

Aspiracijos pavojus

Gaminys/medžiaga	Rezultatas
Distiliatas (nafta), hidrintas turintis parafinų sunkusis	PLAUČIŲ PAKENKIMO PAVOJUS PRARIJUS - 1 kategorija

Išvada/santrauka : Pagal turimus duomenis klasifikacijos kriterijaus neatitinka.

Informacija apie tikėtinus poveikio būdus : Nėra.

Galimas ūmus poveikis sveikatai

Patekimas į akis : Nėra žinoma jokio žymaus poveikio ar kritinio pavojingumo.
Įkvėpus : Nėra žinoma jokio žymaus poveikio ar kritinio pavojingumo.
Susilietimas su oda : Sausina odą. Gali sukelti odos sausumą ir dirginimą.
Nurijimas : Nėra žinoma jokio žymaus poveikio ar kritinio pavojingumo.

Su fizinėmis, cheminėmis ir toksinėmis savybėmis susiję simptomai

Patekimas į akis : Jokių specialių duomenų nėra.
Įkvėpus : Jokių specialių duomenų nėra.
Susilietimas su oda : Poveikio sukelti simptomai gali būti tokie:
dirginimas
sausumas
trūkinėjimas
Nurijimas : Jokių specialių duomenų nėra.

Uždelstas, ūmus ir lėtinis poveikis dėl trumpalaikio ir ilgalaikio sąlyčio su medžiaga (mišiniu)

Trumpalaikis poveikis

Galimi tiesioginiai padariniai : Nėra.

Galimi uždelsti padariniai : Nėra.

Ilgalaikis poveikis

Galimi tiesioginiai padariniai : Nėra.

Galimi uždelsti padariniai : Nėra.

Galimas lėtinis poveikis sveikatai

Gaminys/medžiaga	Rezultatas	Rūšys	Dozė	Poveikis
Mišinys: C7-9-alkil-3-(3,5-di-trans-butil-4-hidroksifenil) propanoato izomerų	Poūmis NOAEL Prarijus	Žiurkė - Vyras, Moteris	5 mg/kg NOAEL	-

Išvada/santrauka : Nėra.

Bendrybės : Nėra žinoma jokio žymaus poveikio ar kritinio pavojingumo.

- Kancerogeniškumas** : Varikliuose naudojama alyva užteršiama nedideliu kiekiu degimo produktų. Nustatyta, kad pakartotinis ir ilgalaikis panaudotų variklio alyvų poveikis pelėms sukelia odos vėžį. Dėl ant odos trumpam ar retkarčiais patekusios panaudotos variklio alyvos žmonėms neturėtų būti jokio sunkesnio poveikio, jei alyva kruopščiai nuplaunama vandeniu su muilu.
- Mutageniškumas** : Nėra žinoma jokio žymaus poveikio ar kritinio pavojingumo.
- Toksiškumas reprodukcijai** : Nėra žinoma jokio žymaus poveikio ar kritinio pavojingumo.

11.2 Informacija apie kitus pavojus

11.2.1 Endokrininės sistemos ardamosios savybės

Šiame produkte nėra jokios medžiagos, kurios koncentracija yra lygi arba didesnė kaip 0,1 % masės ir kuri dėl savo endokrininę sistemą ardančių savybių įtraukta į sąrašą, sudarytą pagal REACH reglamento 59 straipsnio 1 dalį, arba medžiagos, kuri pagal Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2017/2100 arba Komisijos reglamente 2018/605 nustatytus kriterijus pasižymi endokrininę sistemą ardančiomis savybėmis.

11.2.2 Kita informacija

Nėra.

12 SKIRSNIS. Ekologinė informacija

12.1 Toksiškumas

Gaminys/medžiaga	Rezultatas	Rūšys	Poveikis	Testas
distiliatas (nafta), hidrintas turintis parafinų sunkusis mišinys: C7-9-alkil-3-(3,5-di-trans-butil-4-hidroksifenil) propanoato izomerų	Ūmus EC50 >100 mg/l	Dumbliai - Pseudokirchneriella subcapitata	72 valandos	OECD 201
	Ūmus EC50 >10000 mg/l	Vėžiagyviai - Daphnia magna	48 valandos	OECD 202
	lėtinis NOEL >100 mg/l	Dumbliai - Pseudokirchneriella subcapitata	72 valandos	OECD 201
	lėtinis NOEL >1000 mg/l	Vėžiagyviai - Daphnia magna	21 dienos	-
	Ūmus EC50 3.1 mg/l	Dumbliai - Scenedesmus	72 valandos	OECD 201
	Ūmus EC50 >100 mg/l	Dafnija - Daphnia magna	24 valandos	OECD 202
	Ūmus LC50 74.1 mg/l lėtinis NOEC <0.01 mg/l	Žuvis Dafnija - Daphnia magna	96 valandos 21 dienos	- OECD 211

12.2 Patvarumas ir skaidomumas

Gaminys/medžiaga	Testas	Rezultatas	Dozė	Inokuliantas
Distiliatas (nafta), hidrintas turintis parafinų sunkusis	OECD 301F	31 % - Nelengvai - 28 dienos	-	Aktyvintas dumblas

Išvada/santrauka : Nėra.

Gaminys/medžiaga	Pusinio skilimo laikas vandenyje	Fotolizė	Gebėjimas biologiškai suskilti
Distiliatas (nafta), hidrintas turintis parafinų sunkusis mišinys: C7-9-alkil-3-(3,5-di-trans-butil-4-hidroksifenil) propanoato izomerų	- -	- -	Nelengvai Nelengvai

12.3 Bioakumuliacijos potencialas

Gaminys/medžiaga	LogK _{ow}	BCF	Potencialus
Distiliatas (nafta), hidrintas turintis parafinų sunkusis mišinys: C7-9-alkil-3-(3,5-di-trans-butil-4-hidroksifenil) propanoato izomerų	>4 9.2	- 260	aukštas žemas

12.4 Judumas dirvožemyje

Grunto/Vandens pasiskirstymo koeficientas (K_{oc}) : Nėra.

Judrumas : Nėra.

Judumas dirvožemyje : Dėl savo fizinių ir cheminių charakteristikų gaminy yra mažai mobilus dirvoje. Produktas netirpus ir plūduriuoja vandenyje. Ribotas išgaravimas.

12.5 PBT ir vPvB vertinimo rezultatai

Šiame mišinyje nėra medžiagų, kurios įvertintos kaip PBT arba vPvB.

12.6 Endokrininės sistemos ardomosios savybės

Šiame produkte nėra jokios medžiagos, kurios koncentracija yra lygi arba didesnė kaip 0,1 % masės ir kuri dėl savo endokrininę sistemą ardančių savybių įtraukta į sąrašą, sudarytą pagal REACH reglamento 59 straipsnio 1 dalį, arba medžiagos, kuri pagal Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2017/2100 arba Komisijos reglamente 2018/605 nustatytus kriterijus pasižymi endokrininę sistemą ardančiomis savybėmis.

12.7 Kitas nepageidaujamas poveikis

Nėra žinoma jokio žymaus poveikio ar kritinio pavojingumo.

13 SKIRSNIS. Atliekų tvarkymas

13.1 Atliekų tvarkymo metodai

Gaminys

Šalinimo metodai : Reikia vengti atliekų susidarymo, ar kiek įmanoma jų sumažinti. Šio produkto, jo tirpalų ar kitų jo formų atliekų šalinimas turi visais atvejais atitikti gamtos apsaugos reikalavimus bei vietos valdžios nustatytas atliekų tvarkymo taisykles. Likučius ir perdirbimui netinkamus produktus šalinkite pagal sutartį su atliekų tvarkymo licenciją turinčiu rangovu. Neapdorotų atliekų negalima šalinti su nuotekomis, išskyrus atvejus, kai jos visiškai atitinka visų valdžios institucijų keliamus reikalavimus.

Pavojingos atliekos : Taip.

Pagal Europos atliekų katalogą, atliekų kodai nėra specifiniai produktui, bet specifiniai pritaikymui. Atliekų kodus turi suteikti naudotojas, atsižvelgdamas į taikymo sritį, kuriai produktas buvo naudojamas. Šie atliekų kodai yra tik siūlymai: 13 02 05*

Pakavimas

Šalinimo metodai

: Reikia vengti atliekų susidarymo, ar kiek įmanoma jų sumažinti. Pakuotės atliekos turėtų būti perdirbtos. Svarstyti apie deginimą ar išmetimą į sąvartyną galima tik tada, kai perdirbti yra neįmanoma.

Specialios saugumo priemonės

: Atliekos ir pakuotė turi būti saugiai pašalintos. Tuščiose pakuotėse ar įdėkluose gali išlikti produkto likučių. Sekite, kad išpilta medžiaga nepasklistų į aplinką, kad nepatektų į gruntą, paviršiaus vandentakius, nutekamuosius bei kanalizacijos vamzdžius.

14 SKIRSNIS. Informacija apie gabenimą

	ADR/RID	ADN	IMDG	ICAO/IATA
14.1 JT numeris ar ID numeris	Nereguliuojama.	Nereguliuojama.	Not regulated.	Not regulated.
14.2 JT teisingas krovinio pavadinimas	-	-	-	-
14.3 Gabenimo pavojingumo klasė (-s)	-	-	-	-
14.4 Pakuotės grupė	-	-	-	-
14.5 Pavojus aplinkai	Ne.	Ne.	No.	No.

14.6 Specialios atsargumo priemonės naudotojams

: **Transportavimas vartotojo teritorijoje:** visada transportuoti uždarytoje, stovinėjoje ir saugioje taroje. Pasirūpinti, kad produktą transportuojantys asmenys žinotų, ką daryti avarijos ar atsitiktinio išpylimo atveju.

14.7 Nesupakuotų krovinių vežimas jūrų transportu pagal IMO priemones

: Nėra.

15 SKIRSNIS. Informacija apie reglamentavimą

15.1 Su konkrečia medžiaga ar mišiniu susiję saugos, sveikatos ir aplinkos teisės aktai

ES Reglamentas (EB) Nr. 1907/2006 (REACH)

XIV Priedas - Autorizuojamų medžiagų sąrašas

XIV Priedas

Neįrašytas nė vienas iš komponentų.

Didelį susirūpinimą keliančios medžiagos

Neįrašytas nė vienas iš komponentų.

XVII Priedas - Tam tikrų : Netaikoma.
pavojingų cheminių
medžiagų, jų mišinių ir
gaminių gamybos,
teikimo rinkai ir
naudojimo apribojimai

Kiti ES teisės aktai

Atkreipti dėmesį į direktyvą 98/24/EB dėl darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos nuo cheminių veiksnių darbe keliamos rizikos

Pramoninių išmetamų : Į sąrašą neįrašyta
teršalų (taršos
integruotos prevencijos
ir kontrolės) - Oras

Pramoninių išmetamų : Į sąrašą neįrašyta
teršalų (taršos
integruotos prevencijos
ir kontrolės) - Vanduo

Ozoną ardančios medžiagos (1005/2009/ES)

Į sąrašą neįrašyta.

Sutikimas, apie kurį pranešama iš anksto (PIC) (649/2012/EU)

Į sąrašą neįrašyta.

patvariųjų organinių teršalų

Į sąrašą neįrašyta.

Seveso direktyva

Šis produktas nėra kontroliuojamas pagal Seveso direktyvą.

Nacionaliniai nuostatai

Nacionalinė teisinė reglamentacija

Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymas (Žin., 2000, Nr.36-987; 2004, Nr. 116-4329; 2005, Nr. 79-2846; 2006, Nr. 65-2381; 2008, Nr. 76-3000)

LR aplinkos ministro ir sveikatos ministro 2000-12-19 įsakymas Nr.532/742 „Dėl Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklavimo tvarkos“ (Žin., 2001, Nr.16-509; 2002, Nr.81-3501; 2003, Nr.81(1)-3703, Nr.81(2)-3703, Nr.81(3)-3703; 2005, Nr. 115-4196, Nr. 141-5095; 2008, Nr. 66-2517)

LR pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymas (Žin., 2001, Nr.85-2968; Žin., 2005, Nr.86-3206; Žin., 2008, Nr. 71-2699)

LR sveikatos apsaugos ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. spalio 15 d. įsakymu Nr.V-827/A1-287, patvirtinta Lietuvos higienos norma HN 23:2007, „Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai“ (Žin., 2007, Nr. 108-4434)

Lietuvos Respublikos AB „Lietuvos geležinkeliai“ generalinio direktoriaus įsakymu patvirtintos „Saugos ir avarinių situacijų ar avarijos padarinių likvidavimo, vežant geležinkeliais pavojinguosius krovinius, taisyklės S/21“

Tarptautinės taisyklės

Cheminių ginklų konvencijos sąrašo I, II ir III grupių cheminės medžiagos

Į sąrašą neįrašyta.

Monrealio protokolas

Į sąrašą neįrašyta.

Stokholmo konvencija dėl patvariųjų organinių teršalų

Į sąrašą neįrašyta.

Roterdamo Konvencija dėl sutikimo, apie kurį pranešama iš anksto (PIC)

Į sąrašą neįrašyta.

UNECE Arhuso protokolas dėl patvariųjų organinių teršalų (POP) ir sunkiųjų metalų

Į sąrašą neįrašyta.

LU - Luxembourg prohibited chemicals in the workplace

Į sąrašą neįrašyta.

Inventoriaus sąrašas

Australijos medžiagų inventorių (AIIIC)

: ☒ Visos sudedamosios dalys yra įtrauktos į sąrašą, apie jas neprivaloma pranešti arba apie jas pranešta.

Kanados medžiagų inventorių

: Visi komponentai įrašyti į sąrašą arba išbraukti.

Kinijos medžiagų inventorių (IECSC)

: Visos sudedamosios dalys yra įtrauktos į sąrašą, apie jas neprivaloma pranešti arba apie jas pranešta.

Europos medžiagų inventorių

: ☒ Visi komponentai įrašyti į sąrašą arba išbraukti.

Japonijos medžiagų inventorių

: ☒ **Japonijos medžiagų inventorių (CSCL):** Visi komponentai įrašyti į sąrašą arba išbraukti.

Japonijos medžiagų inventorių (ISHL): Visi komponentai įrašyti į sąrašą arba išbraukti.

Naujosios Zelandijos cheminių medžiagų inventorių (NZIoC)

: ☒ Visos sudedamosios dalys yra įtrauktos į sąrašą, apie jas neprivaloma pranešti arba apie jas pranešta.

Filipinų medžiagų inventorių (PICCS)

: ☒ Visos sudedamosios dalys yra įtrauktos į sąrašą, apie jas neprivaloma pranešti arba apie jas pranešta.

Korėjos medžiagų inventorių (KECI)

: ☒ Visi komponentai įrašyti į sąrašą arba išbraukti.

Taiwan Chemical Substances Inventory (TCSI)

: ☒ Visos sudedamosios dalys yra įtrauktos į sąrašą, apie jas neprivaloma pranešti arba apie jas pranešta.

Tailando aprašas

: Neapibrėžta.

Turkey inventory

: Neapibrėžta.

Jungtinių Amerikos Valstijų medžiagų inventorių (TSCA 8b)

: Visi komponentai įrašyti į sąrašą arba išbraukti.

Vietnamo aprašas

: Neapibrėžta.

Šiame skyriuje nurodyta informacija yra susijusi tik su cheminio produkto atitiktimi šalių inventoriams. Informacija, naudojama šio produkto atitikties inventoriui patvirtinimui, gali būti pagrįsta papildomais duomenimis, liečiančiais 3 skyriuje nurodytą cheminę sudėtį. Importo ar rinkodaros leidimams gali būti taikomos kitos taisyklės.

15.2 Cheminės saugos vertinimas

: ☒ Rizikos valdymo priemonės ir saugaus naudojimo sąlygos nurodytos atskiruose SDL skyriuose.

16 SKIRSNIS. Kita informacija

Pažymi informaciją, pasikeitusią nuo ankstesnio leidimo.

Sutrumpinimai ir akronimai : ATE = Apskaičiuotas ūmus toksiškumas
CLP = Reglamentas dėl klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo Reglamentas (EB) ro. 1272/2008]
DNEL = Išvestinė ribinė poveikio nesukelianti vertė
DMEL = Išvestinė minimalaus poveikio vertė
EUH teiginys = CLP-specifiniai teiginiai apie pavojų
N/A = Nėra
PBT = Patvari, biologiškai besikaupianti ir toksiinė
vPvB = labai patvarių ir didelio biologinio kaupimosi
PNEC = Nuspėjama poveikio nesukelianti koncentracija
LC50 = Vidutinė mirtina (letalinė) koncentracija
LD50 = Vidutinė mirtina (letalinė) dozė
OEL = Profesinio poveikio ribinis dydis
VOC = Lakūs organiniai junginiai
UVCB Substance of unknown or Variable composition, Complex reaction products or Biological material
NOEC No Observed Effect Concentration
QSAR = Quantitative Structure–Activity Relationship = kiekybinis struktūros ir savybių ryšys

Klasifikacijai nustatyt naudota procedūra pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

Klasifikacija	Pagrindimas
Neklasifikuota.	

Pilnas sutrumpintų H teiginių tekstas

 304 H413	Prarijus ir patekus į kvėpavimo takus, gali sukelti mirtį. Gali sukelti ilgalaikį kenksmingą poveikį vandens organizmams.
--	--

Pilnas klasifikacijų [CLP/GHS, Reglamentas (EB) Nr. 1272/2008 dėl cheminių medžiagų ir mišinių klasifikavimo, ženklinimo ir pakavimo] tekstas

 Aquatic Chronic 4 Asp. Tox. 1	ILGALAIKIS (LĖTINIS) PAVOJUS VANDENS APLINKAI - 4 kategorija PLAUČIŲ PAKENKIMO PAVOJUS PRARIJUS - 1 kategorija
---	---

Peržiūrėjimo data : 2023/02/24
ankstesnės peržiūros data : 2022/01/28
Versija : 2

Pastaba skaitytojui

Kiek mums yra žinoma, čia pateikta informacija yra tiksli. Tačiau nei aukščiau minimas tiekėjas, nei jo filialai nesiima jokios atsakomybės už čia pateiktos informacijos tikslumą ir pilnumą.

Galutinis bet kokios medžiagos tinkamumas paliekamas vartotojo atsakomybei. Visos medžiagos gali sukelti nežinomą pavojų, ir su jomis reikia elgtis atsargiai. Nors atitinkami pavojai čia yra aprašyti, mes negalime garantuoti, kad jie yra vieninteliai galimi.